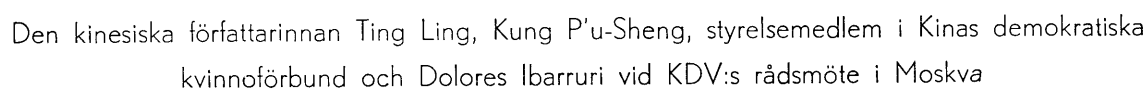

Februari 1950

EN NY LIVSFORM FÖR KINAS 450 MILJONER

Den allt överskuggande händelsen vid årsskiftet är Kinas enande under Mao Tse-tungs ledning och att Kinas 450 miljoner innevånare med glädje synes acceptera den otvivelaktigt kommunistiska livsform, som revolutionen hamrat ut. Revolutionens fader, Doktor Sun Yat-sen, började redan för femtio år tillbaka att agitera för sina tre grundprinciper — San Min — nämligen nationalkänsla, demokrati och v a r j e människas rätt att skapa sig en existens. Hans revolution misslyckades, men kommunisterna togo upp arvet efter honom, under det att hans förre medhjälpare Chiang Kai-shek svek på alla punkter. I över tjugo år har inbördeskriget rasat i Kina mellan de ursprungliga bundsförvanterna. Ett visst samförstånd kom till stånd mellan de röda och kuomintang under Chiang vid den japanska ockupationen för att efter Japans besegrande övergå igen till öppet krig. Chiang har icke kunnat genomföra några reformer; tvärtom har i stället korruption ökat eländet. Kommunisterna grepo sig genast an med jordfrågan. Över 80 % av Kinas befolkning levde på små jordlotter, som tillhörde hänsynslösa storgodsägare, som krävde orimliga arrenden. Godsägarna förmåddes sänka dessa, eller jorden exproprierades. Maos armé lärdes upp att samtidigt arbeta i jorden. Den 8:e armén — den revolutionära — har på en gång hanterat vapen och spade eller hacka.

När nu världen undrar om Kinas kommunister i allt skall efterlikna Sovjets, kan man peka på en viss olikhet i utvecklingen. Revolutionen i Kina utgick från bönderna och deras olidliga läge. I Sovjet var det från industriens arbetare som revolutionen utgick, den leddes från städerna och gick ut till landsbygden. I Kina har böndernas här be-

friat de stora städerna och symboliskt nog rensat upp kloakerna i alla avseenden. Därför har tydligen Kinas folkmassor, trötta på krig och elände, samlat sig till en nationalstat under kommunistisk ledning.

Ön Formosa återstår. Där sitter ännu Chiang Kai-shek. Men hans fru, den en gång så ansedda madame Chiang Kai-shek har förgäves bönfallit USA om hjälp, och från sin lyxhydda på Long Island fördömer hon nu England, som erkänt det nya Kina. »England har sålt nationens själ för några små silverpengar», klagar hon, som icke aktat för rov att sälja den amerikanska UNRA-hjälpen på svarta börsen för att finansiera sin egen lyxtillvaro. Hennes syster Madame Sunyatsen, som blivit sin makes ideal trogen, är däremot en av Maos sex vice presidenter.

Det nya Kina är redan erkänt av Sovjet, Indien, England, Danmark, Norge och Sverige. Chiang Kai-Shek-regeringens representant har fått lämna ordförandeposten i säkerhetsrådet. Hur Amerika kommer att ställa sig är ännu ej klart. Valåret skärper motsättningarna där. I New Republic för den 12 december deklarerar man helt öppenhet att »vår kluvna Kinapolitik återspeglar motsättningar hemma hos oss, inte i Kina där de realiter icke finnas. Om vi vore kloka och djärva skulle vi erkänna Kinas regering långt före valet i november».

Det ryktas även att U. S. A.-trevare i Spanienfrågan skulle innebära ett erkännande av både Spanien och Kina, samtidigt som man förklarar att man e j g i l l a r respektive lands system. Hur det än blir kommer världen icke förbi Det nya Kina.

ADA NILSSON

Samtidigt som bilden på första sidan togs påstods i den svenska pressen att Dolores Ibarruri arresterats i Prag!

**BLIV MEDLEM AV SVENSKA KVINNORS
VÄNSTERFÖRBUND!**

Sekreteraren Fil. mag. Ragna Kjellgren, Byggmästarv. 23, Bromma, lämnar alla upplysningar.

Sonja Kovalevsky

Vår första kvinnliga professor

Соня Ковалевская

Det är påfallande hur litet de yngre generationerna känner till åttioalet och dess kulturpersonligheter. Strindberg känner man till, men det verkar som om han vandrade omkring i ett folk-tomt åttiotals-Stockholm. Det är kanske skolornas fel — man har inte hunnit fram till 1800-talets sista decennier. Därför vet man mer om personerna omkring Birgitta, omkring Stiernhielm, omkring Gustav III än om Strindbergs medagerande på historiens scengolv.

Tack vare vår svenska benägenhet att fira jubileer har vi dock under de sista åren fått påminnelser om några av åttioalets intressanta mäniskor och Stockholms expansiva kulturliv under detta decennium och det nästa. Ellen Key har dragits fram ur sin oförtjänta skugga, Anne-Charlotte Leffler har fått några artiklar i kvinnotidningar, och i en mäktig bok om Stockholms Högskolas utveckling har bland andra också nämnts vår första kvinnliga professor, matematikern Sonja Kovalevsky.

Sonja Kovalevsky är väl värd att tas fram ur glömskan: en lysande vetenskapskvinna, känd över hela Europa, belönad med franska Vetenskapsakademiens stora pris för en tävlingsskrift i pendelteori, sex år verksam som föreläsare och professor vid Stockholms Högskola, dessutom skönlitterär författare, spirituell sällskapsmänniska och en ovanlig krydda i den tidens intellektuellt betonade akademiska societet.

Sonja Kovalevsky föddes i januari 1850 i Moskva och dog i februari 1891 i Stockholm. Hon har själv i en roman, *Systrarna Rajevisky*, skildrat sin barndom: den förflöt mest på det lantliga godset Palibino i ett väldigt hus, där den högadliga familjens medlemmar levde ganska isolerade från varandra — fadern, general Corvin-Krukovsky, såg inte mycket av barnen, och modern höll mest av den äldre dottern och Sonja kände sig övergiven och ensam: barnet som inte får tillräcklig kärlek.

Tidigt vaknade hennes intresse för matematiken, barnkammararens väggar råkade vara tapetserade med bladen ur en matematisk tidskrift, och den lilla flickan stod i timmar framför de underliga formelerna och lärde sig synbilderna utan att förstå deras mening. När hon senare fick studera matematik, dök dessa bilder upp i minnet och hennes lärare sade att det föreföll som om hon vetat allt på förhand.

Generalen hade dock ingen tanke på att hans dotter skulle bli en lärd kvinna, för honom som för andra fäder på den tiden var det enda nödvändiga att hans döttrar skulle göra ett gott parti. För detta ändamål flyttade familjen under »säsongen» ända till Petersburg där döttrarna fördes ut i sällskapslivet. Men Sonja lyckades genomdriva att hon därjämte fick studera — privat — för en berömd matematiker. Snart hade hon fått klart för sig att matematikens studium bedrevs livligare utomlands, och hon beslöt att resa tillsammans med sin syster och en väninna. På den tiden kunde inte en ogift dam av värld resa utomlands — hon måste åtminstone ha en gift dam i sällskap. Det förekom vid den tiden en del skenäktenskap bland studerande ungdom för att möjliggöra studier i andra länder. Så blev Sonja gift med en ung studerande som även han ville resa till Heidelberg. Hon var aderton år gammal när hon gifte sig med Vladimir Kovalevsky, en begåvad rödskäggig ung man, som måste dölja sin förälskelse under ett sken av beskyddande kamratskap.

I Berlin undervisade den tidens berömdaste matematiker, Weierstrass, som bland sina lärjungar räknade en ung man vid namn Mittag-Leffler från Stockholm. Till Berlin reste också Sonja Kovalevsky för att få del av den store Weierstrass' undervisning. Men Berlins universitet var absolut stängt för kvinnor och den unga ryskan fick åter nöja sig med privatlektioner. När hon efter fyra år var färdig med sin doktorsavhandling måste hon vända sig till Göttingens mindre kvinnofientliga universitet för att få sin doktorsgrad.

Efter denna jätteansträngning kom några års paus från matematiken hemma i Ryssland. Så småningom kom det också till ett närmande mellan henne och hennes make, de bildade hem tillsammans och fick en dotter, år 1878. Vladimir Kovalevsky blev professor i Moskva. Tyvärr rådde han i affärsspekulationer som ruinerade familjen, och han tog den tidens utväg undan »vanära» — han sköt sig och lämnade sin hustru att ta hand om sig och den lilla dottern.

För henne kom räddningen från Sverige. Mittag-Leffler hade skaffat pengar till en docentur vid den nya Stockholms Högskola, och dit kallades den redan berömda Sonja Kovalevsky. Efter någon tid blev hon professor och fortsatte att verka i Stockholm till sin död, 1891.

V₁ kan knappast göra oss en klar föreställning om det intryck Sonja Kovalevsky gjorde på sina samtida, men av spridda skildringar och uttalanden samlar sig dock en bild av en charmerande, spirituellt, livlig, snabbtänkt, klar och högt intelligent kvinna, som samtidigt var en betydande matematiker av facket. Någon har sagt att hon var det stora äventyret för Stockholms kulturella personer på åttiotalet. När hon var med på de berömda supéerna hos Gyldéns eller Mittag-Lefflers, då höjdes den andliga temperaturen åtskilliga streck. Ellen Key säger att Anne Charlotte Leffler var brödet och Sonja Kovalevsky vinet vid deras sammankomster. Gurli Linder talar i sin bok Sällskapsliv i Stockholm på 1880—90-talen om Sonja Kovalevskys »trofasta och andligen generösa personlighet». Friherrinnan Klinckowström, född Gylden, var bara sexton år när Sonja Kovalevsky dog, men hon minns dock livligt den lilla, närsynta, eleganta damen som talade så fort och med så lustig brytning. De unga kände betydligt större sympati för henne än för den allvarliga, lite buttra Anne Charlotte, som ofta var i hennes sällskap.

Denna ovanliga kvinna, som hade en sådan framgång och blev så beundrad av sina vänner och studenter, var dock ingen lycklig människa. Orolig och otillfredsställd av utmärkelser och hyllning, sökte hon alltid något utanför det näraliggande som kunde mätta hennes hjärtas hunger. Arbetet som hon ägnade dagar och nätter, gav henne inte den njutning som hon kunde vänta, »tanken blev hennes tyrann och det fanns intet av skapandets glädje över henne vid sådana tider», säger hennes väninna och kamrat i Berlin. Helt annorlunda var det när hon arbetade med sina litterära verk, de skänkte henne en värdefull avkoppling och lyckokänsla.

Hennes äktenskap var inte alltid olyckligt, men det gav inte heller den fulla tillfredsställelsen. Mannens självmord blev också en fruktansvärd chock. Barndomens känsla av ensamhet och brist på kärlek blev permanent i hennes liv. »Hon sökte kärleken», sade Ellen Key. »Hon fordrade alltid

för mycket av dem som höllo av henne och som hon själv höll av, och hon hade ett sätt att liksom vilja taga med våld det som man så gärna velat ge henne frivilligt, om hon ej så lidelsefullt utkrävt det», säger hennes väninna från studietiden.

Sista åren var hon djupt förälskad i en släkting till hennes man — Maxim Kovalevsky, en berömd rättslärd. Förhållandet var dock inte harmoniskt.

Hon hade just återkommit från ett möte med honom i Frankrike och Italien när hon i början av februari 1891 häftigt insjuknade i en lungsäcksinflammation. Hennes vänner, bland dem Ellen Key, trodde att det skulle bli en lång sjukdomstid — och de hade därför en natt lejt en sjuksyster att vaka hos den sjuka. Den natten kom försämringen, och mot morgonen den 10 februari slutade hon sitt korta men innehållsrika liv.

Från hela den bildade världen strömmade telegram och brev med deltagande och hyllning. Även Maxim Kovalevsky kom till begravningen. Några av hans ord vid graven skall här anföras:

»Sofia Vasiljevna! Tack vare ditt vetande, din intelligens och din karaktär var och förblir du alltid ditt hemlands stolthet. Icke utan skäl begråter dig hela det lärda och litterära Ryssland. Från gräns till gräns, från Helsingfors och Tiflis, från Charkov och Saratov sänder man kransar till din grav. Det blev dig icke förunnat att arbeta i ditt fädernesland, Sverige tog emot dig. Heder åt ett land som är vetenskapens vän! Heder framför allt åt Stockholms unga högskola! Men du förblev först och främst knuten till det unga Ryssland, fredens, jämlikhetens och frihetens Ryssland, som tillhör framtiden...»

GUNHILD TEGEN

»Kommunisterna tryckte ned de mäktiga och upprättade de ringa. De befriade kvinnor från män, barn från fäder, jordens brukare från dess ägare. De ingrep i varje form av privatliv och trängde in i en värld från vilken Chiang Kai-shek varit utesluten. Och från denna värld tog de ut de medarbetare och de resurser, som var nödvändiga för att bygga upp en maktställning. — Det är ett faktum att kommunisternas ökade makt hitintills — framtiden må lämnas därhän — varit en oerhörd välgärning för det kinesiska folket. Den har gett massorna skydd gent emot samhällets övergrepp, den har skapat ordning ur kaos och den har säkrat ett levebröd åt dem som annars hotats av svält.»

Ur »China shakes the world» av Jack Belden, Harper & Brothers 1949.

Kväkarna och freden

Kväkarnas inställning till kriget utgår från hjärtpunkten i kväkarförkunnelsen: tron på »något av Gud» i varje människa. Vem kan väl med den utgångspunkten vara med om ett organiserat dödande? Åtskilliga av de första kväkarna hade för övrigt varit soldater under inbördeskriget i 1600-talets England. De visste vad ett krig medförde av olycka och ödeläggelse och vad det ville säga att döda.

Karaktäristiskt för samfundets praktiska inriktning är också att dess medlemmar inte nöjde sig med vägran att göra krigstjänst, de sökte positivt främja freden. När William Penn grundade sin koloni vid stränderna av Delaware på 1680-talet, lade han från början största vikt vid att de närboende indianerna skulle förstå att de vita kom som vänner och under 70 år var Pennsylvania en fridens ö medan nybyggare och indianer på alla andra håll utkämpade blodiga strider med varandra. Först när koloniens ledning kom i andra händer, sträckte sig striderna dit.

Hundra år senare — under franska revolutionen — reste en lärd och ansedd kväkare över till Frankrike för att underrätta de franska statsmännen om den harm som de begångna våldsdåden uppväckt på andra sidan Atlanten, en harm som lätt kunde leda till krig om den fick ytterligare näring. Han fick förståelse för sina synpunkter och faran avvärjdes.

Ända sen fransk-tyska kriget har kväkarsamfundet varit banbrytande när det gällt att hjälpa offren för kriget, att bygga upp ödelagda områden och träda i personlig kontakt med f. d. fiender. Deras gärning här fick sitt alldeles särskilda erkännande då 1948 års fredspris delades mellan de engelska och de amerikanska kväkarnas hjälporganisationer.

Det amerikanska samfundet beslöt att priset i första hand skulle användas för att förbättra förhållandena mellan Sovjet och USA. Fördens skull överlämnades läkemedel för 25,000 dollar av Nobelmedlen till ryska regeringen och vidare tillsattes i februari 1949 en arbetsgrupp på 16 personer med Gilbert F. White, rektor vid Haversfords universitet, som ordförande, för att närmare studera förhållandet mellan de båda världsmakterna och om möjligt framlägga förslag om hur det skulle kunna förbättras. Efter tre månaders intensivt arbete i samråd med experter från amerikanska utrikesdepartementet och ryska statsmän som Malik och Gromyko var man färdig att sätta upp en rapport. Den överlämnades samtidigt till statssekreterare Acheson och ryska sändebudet i Washington och väckte mycket uppseende i pres-

sen. Rapporten var dock inte definitiv, man anhöll om förslag och kritik och först helt nyligen har den i något omarbetat skick utkommit i tryck.

Vad man vid studiet i första hand bör ha i minnet är att den är avsedd för den amerikanska regeringen och att vädjanden och förslag alltså direkt riktas till denna.

Rapporten utgår från att ett krig Ryssland—USA visst icke är oundvikligt, att ett dylikt — också om USA utgick som segrare — långt ifrån att förbättra förhållandena tvärtom ytterligare skulle komplicera dem och utsätta vår värld för den mest fruktansvärda ödeläggelse. Med största sannolikhet kommer en stor del av världen att under långa tider framåt vara kommunistisk en annan att föra en i stort sett demokratisk (i västerländsk mening) politik. Det finns föga utsikt att Sovjetstyrda stater skulle övergå till vårt system men inte heller att kommunismen skall vinna insteg hos oss om vi ej utsätts för allt för svåra ekonomiska kriser. Trots de i ögonfallande olikheterna finns det vissa likheter mellan de båda maktblocken. Båda hävda — teoretiskt — sin kärlek till freden, de eftersträva ekonomiskt välstånd och lika möjligheter för alla sina medborgare. Men de vägar på vilka de söka nå dessa mål — och som intimt sammanhänger med resp. länders historiska utveckling — är så motsatta varandra att den ursprungliga likheten skymms undan. Trots motsättningarna har man dock visat sig kunna samarbeta vid kritiska tillfällen — världskrigen — och de båda staterna har stora förutsättningar att ekonomiskt komplettera varandra, blott misstron kan övervinnas. För närvarande fruktar man på ömse håll den andra partens överlägsenhet eller t. o. m. ett militärt anfall och rustar därför frenetiskt — något som smittat andra stater i farozonen som frukta amerikansk eller sovjetrysk dominans eller att bli indragna i kraftmätningen mellan de båda jättarna. Men kapprustning är i sig själv en krigsfara — inte minst för de demokratiska länderna, då de måste leda till inskränkningar i den medborgerliga friheten och sänkt levnadsstandard för befolkningen.

Vilka positiva åtgärder skulle då omedelbart kunna vidtagas av USA för att minska den spänning som allt för länge förgiftat den politiska atmosfären? De falla huvudsakligen inom tre områden.

1. V a r u t b y t e. Avveckla det ekonomiska kriget! »USA:s embargopolitik fördröjer ansträngningarna för Europas tillfrisknande». Befordra varuutbytet mellan Öst och Väst och upphäv de restriktioner som hittills hindrat en

Det gäller barnens hälsa

ATT KÄMPA FÖR FREDENS BEVARANDE är vårt förbunds viktigaste uppgift. En fred i frihet och utan fruktan för framtiden. En fred i fattigdom och daglig försakelse är dock i och för sig icke mycket värd. Vårt förbund har därför också på sitt program kampen för barnens hälsa. Alla samhällsätgärder, som främjar barnens hälsa, ligger oss varmt om hjärtat.

När således några kvinnor förde på tal det förhållandet att skolbarnen i Valbo kommun till sitt

naturlig utveckling. Revidera tullagstiftningen, som i dagens situation står hindrande i vägen för ett normalt handelsutbyte.

2. Tyskland. »USA:s politik borde ha till mål Tysklands ekonomiska och politiska enande samt dess 'neutralisation'. Ett fortsättande av USA:s och Sovjets kamp om Tyskland kommer med all säkerhet att leda till katastrof. Sovjet skulle måhända vara villigt att överväga en överenskommelse på lång sikt som gav Tyskland ständig neutralitet och på så sätt skapade ett neutralt bälte mellan de båda tävlande maktblocken. Vidare förordas att ockupationsstyrkorna successivt dras tillbaka och att Ruhr-områdets stål- och kolindustrier införlivas med FN:s ekonomiska kommission för Europa.
3. Förenade nationerna. Här påvisas med många exempel att USA har rika — och outnyttjade — tillfällen att stödja denna organisation. Framförallt påyrkas att USA tar initiativet till överenskommelse om effektiv internationell kontroll av rustningar och av atomenergi och visar sin vilja att själv underkasta sig effektiv kontroll på dessa områden.

I slutorden framhålles att ingen av dessa frågor kan isoleras. De måste lösas i ett sammanhang. »De olika frågorna är så beroende av varandra och så komplicerade att framsteg kan göras endast på bred front. — Vi tror att detta pekar på önskvärdheten av att en »tidtabell» upprättas enligt vilken de tvistefrågor som återstår mellan USA och Sovjetunionen kunde tas upp till behandling och lösning.»

Det är omöjligt att veta vart ett uppslag som ovanstående kan leda men varje allvarligt försök att bryta den djävulscirkel, som sedan månader och år bundit världens politiska handlande, måste hälsas med glädje och det är karaktäristiskt att det just är amerikanska kväkare som kommit med detta förslag med dess sakliga och stillfärdiga kritik av det egna landets politik.

*The United States and The Soviet Union.
Some Quaker Proposals. Pris kr. 5: 75.*

SKV:s avdelning i Gävle-Valbo tar initiativ till genomförande av skolbarnsbespisningen

flertal icke erhöill skolmåltid, var det naturligt att vår avdelning i Gävle-Valbo tog som sin uppgift att efter måttet av förmåga undersöka orsakerna och avhjälpa detta missförhållande.

Vår energiske ordförande, May Lundgren, fick i uppdrag att anskaffa alla nödvändiga upplysningar rörande skolmåltidsverksamheten, dess organisering och storleken av statsbidraget. Sagt och gjort. Riksdagsbeslut och skolöverstyrelsens beslut i frågan anskaffades och klarlade att skolmåltider för alla barn borde enligt riksdagen vara genomfört till år 1951. Skolöverstyrelsen hade gett klara anvisningar rörande bespisningens organisering och det framgick att kommunalfullmäktige borde tillse att skolmåltider anordnades.

MED DESSA UPPGIFTER gick avdelningens medlemmar till verket. Varje skola besöktes och man gjorde sig underrättad om möjligheterna av att ordna bespisning i näraliggande lokaler, där icke skollokalerna gav möjlighet därtill. Det visade sig att sådana näraliggande lokaler fanns i de flesta fall. Vidare ansågs att där lokaler icke fanns för utspisning av lagad mat, kunde man provisoriskt ordna med s. k. »Oslofrukost».

På basis av dessa undersökningar igångsattes en petitionsrörelse för att undersöka i första hand kvinnornas intresse för saken. Det visade sig vara gott. Drygt två hundra namn insamlades på 14 dagar. En motion vari föreslogs bespisning till alla barn inskickades till kommunalfullmäktige, samtidigt som ett offentligt möte ordnades till vilket fullmäktige och skolstyrelsens ledamöter inbjödos.

På detta möte inleddes frågan av undertecknad, avdelningens vice ordförande, som i ett kort tal redogjorde för kvinnornas synpunkter i ämnet och föreslog konkreta åtgärder för varje skola.

Det uppstod en livlig diskussion. Kommunalnämndens ordförande redogjorde för kommunens alla utgifter och varnade för att ta för hårda tag i portmonän. Överläraren redogjorde för vad som hittills gjorts inom kommunen, vilken redogörelse visade att cirka 30 % av alla barn fick mat och 70 % blev utan. Överläraren ansåg siffran vara god i förhållande till andra kommuner. Skolstyrelsens ordförande talade om att skolstyrelsen visst inte var reaktionär till sin inställning ifråga om barnbespisning.

MEN DET FANNS ANDRA som ville ha ett ord med i debatten. Det var mammor och pappor till skolbarn. Frågorna började hagla över fullmäktigerepresentanterna och det vore orätt att påstå att de svarade på alla. Särskilt det förhållandet att bespisning saknades i en skola, som hade stort kök och övriga möjligheter till bespisning, var en mycket svår nöt att knäcka. Debatten visade med all önskvärd tydlighet att kommunalfullmäktige och skolstyrelsens ledamöter till övervägande del lade ekonomiska synpunkter på frågan. Man talade om de höga skatterna, om att vatten och avlopp måste ordnas, att pensionärshem måste byggas etc. Däremot talade man mindre om skolbarnens hälsa, om det orimliga i att skolbarnen skall vara tvingade att på en hel dag endast få förtära några medhavda smörgåsar. Med denna inställning till skolbarnsbespisningen och med den takt man hittills haft, kommer det att dröja minst 6—10 år innan alla barn får lagad mat i skolan. Man har rätt att fråga sig om detta kan anses vara rimligt och stå i överensstämmelse med riksdagens beslut i denna viktiga reformfråga.

Kostnaden för skolmåltidsverksamheten bestri- des till betydande grad av statliga anslag. Om sedan kommunerna måste betala en del, så tror vi att den pappa, som framhöll att vi gärna betalar någon krona mera i skatt om därigenom alla barn får lagad mat i skolan, hade rätt. Ty vad kostar det inte för de skattebetalare, vars barn inte erhåller skolmåltid? Ordföranden förklarade att det kanske skulle bli cirka 50 kronor mera i skatt om alla barn får mat. Om man antar att så blir fallet så blir den utgiften ändå billig för de mammor och pappor vars barn då erhåller lagad mat i skolan. Alldeles säkert stoppar inte 50 kronor under nuvarande förhållanden när barnen skall ha smörgås med sig.

MÖTET VAR BRA. Vi bortser från några skri- verier i ortstidningarna, som icke hade med fakta att göra, och tror att det är riktigt att låta kampanjen fortgå och att alla, som förstår sakens stora betydelse, i fortsättningen stödjer strävanden till alla barn får lagad mat i skolan. Vår SKV-avdelning kommer icke att vila i sitt arbete

förrän frågan är löst. Alla kvinnor i Valbo som är överens med dessa strävanden manar vi att bli medlemmar i vår avdelning och hjälpa till i arbetet.

Gerda Nilsson

50 miljoner blir bedragna

Den amerikanska sanningsägande veckotidningen »In Fact» skriver (21.11 1949) apropå den artikel om Kardinal Mindszenty, som nyss stått i »Det Bästa» (Readers Digest):

Ett dussin utländska korrespondenter (som var med i Budapest) rapporterade att Kardinal Mindszenty varken var drogförgiftad eller torterad, ej heller hans medhjälpare. De bekände verksamhet mot regeringen, vilket var landsförräderi. De hade sålt dollars på svarta börsen, vilket i Ungern är ett brott.

Det Bästa trycker nu en berättelse om Kardinal M., som är en upprepning av falska uppgifter, lögnen och rykten, vilka uppstod i Wien och annorstädes under rättegången. Därtill får man vad som påstås vara ögonvittnesskildringar av tortyr. Dessa skildringar användes av Lowell Thomas och andra under rättegången och betecknades, som uppkonstruerade (»fake») av de amerikanska journalisterna, av Times' och London Express' reporters och även av Hearsts man på platsen.

Alla de falska uppgifterna i Det Bästa är en upprepning av Wienhistorierna och av den falska droghistorien, vilken härstammar från The Catholic Herald i London. Osservatore Romano tryckte först av samma förfalskningshistoria men ändrade sedan ton. Denna nyhet om Vatikanens avståndstagande rapporterades i amerikansk radio (CBS) men ströks i hela den amerikanska pressen.

Att lögnerna upprepas i Det Bästa skulle vara betydelselöst om det inte vore så att denna publikation har världens största läsekrets. Den bedrar inte mindre än 50 miljoner människor.

JEANETTE VERMEERSCH, kommunistisk deputerad till franska nationalförsamlingen, en boren talare och organisatör. »Lika omöjligt som det är att kämpa för freden utan kommunisterna eller mot dem, lika omöjligt är det att på samma gång vara en anhängare av freden och inta en sovjetfientlig hållning.»

Gilbert de Chambrun, fransk deputerad för de kristna demokraterna men tillhörande en liten grupp »progressiva parlamentariker», talade i Stockholm den 27 september 1949 på inbjudan av den svenska kommittén för fredens försvar. Somliga människor, sade han, gömmer sin fredsvilja i djupet av sitt hjärta, andra visar den genom ord, vackra och vaga ord, men det vi behöver är en fredsvilja, som leder till handling.

Samtidigt hade vi besök av en av KDV:s sekreterare, madame Andrée Dutilleul. Hon berättade om hur Frankrikes kvinnor omsätter sin fredsvilja i handling. De franska kvinnornas förening, som bildades redan under kriget, och nu är den franska sektionen av KDV, har inemot en halv miljon medlemmar. Den ger ut en veckotidning, som medlemmarna säljer från hus till hus. I en liten ort nära Dunkerque kom man en dag till madame M. Hon hade på hedersplats sin sons fotografi, med band i trikolorens färger och underskriften »död för

FREDSVILJA

omsatt i handling

Frankrike». När tidningsförsäljerskan såg det sade hon: Visst inte — han dog för Indokinas bank.

Man förstår att hon blev avvisad.

Kort efteråt kom en annan flicka, utan att känna till vad som hänt och sålde nästa nummer av tidningen. Hon berättade för madame M. att i Dunkerque låg en båt, som gjordes i ordning med stor brådska för att frakta krigsmaterial till Viet Nam.

— Man borde verkligen försöka att hejda den båten, sade hon, man skulle väl kunna tala med arbetarna.

— Ja, sade madame M., jag vill göra allt vad jag kan för att inte andra mödrar ska behöva få samma sorg, som jag har.

Man kom överens om att det vore bäst att skriva ett brev. Madame M. satte sig genast ned och skrev några rader på en enkel kvinnas vis.

— Men det finns fler än jag, sade hon, jag vet fjorton andra kvinnor, som har sina söner i Viet Nam.

Och så fick man deras namn också. Sen for de femton kvinnorna till Dunkerque med brevet.

De sade ingenting till hamnarbetarna, de räckte bara fram sitt brev. Först ville arbetarna inte bry sig om hela saken, men hur det nu var så började de ändå att fundera. De talade med kvinnorna och man kom överens om att det egentligen var hemskt att tänka på hur man satte barn till världen och arbetade och såg dem växa upp, och sen togs barnen i från en och skickades långt bort för att dö eller för att döda andra föräldrars barn och kanske också begå grymheter.

— Men vad kan vi göra, sade arbetarna.

— Ni kan väl åtminstone arbeta litet långsammare, menade kvinnorna.

Jo, det kunde de faktiskt. Den närmaste följden av brevet blev att den båten kom i väg med 5 dagars försening. Men handlingen rullade vidare. Det gick bud till hamnarbetarna i alla franska hamnar om liknande aktioner. Och det gick brev till hamnarbetare i andra länder. Och man fick svar från Kanada, från Sydafrika, från Australien att hamnarbetarna tänkte vägra att arbeta på fartyg, som skulle föra krigsmaterial till kolonialkrigen.

Handlingen grenade ut sig också till andra aktioner. Kvinnorna vände sig till ar-

betarna i en fabrik för pansarplåt och när de inte fick företräde så skrev de på fabriksmuren: Arbetarna i denna fabrik arbetar för kriget. Senare fick de komma till tals med arbetarna. — Arbeta åtminstone inte på övertid, sade kvinnorna, begär hellre löneförhöjning så ni kan existera och ändå göra litet mindre för kriget. Dessa aktioner på olika platser ledde så småningom till att en mängd delegationer från olika håll sändes till Paris för att på en och samma dag uppvakta krigsministern och begära ett slut på kriget. På sin väg togs delegationerna, som bestod av kvinnor och av arbetare i vapenfabriker, om hand av medlemmar i de franska kvinnornas förening och av kommittéerna för fredens försvar.

Också på andra sätt blir fredsvilja till handling i dessa dagar. I Italien har man, trots kraftigt motstånd från inrikesministeriet, samlat 8 miljoner röstsedlar — var

FRANÇOISE LECLERCQ är troende katolik och kom från motståndsrörelsen med i ledningen för Franska kvinnors förbund och KDV. Om de kristnas ställning i fredskampen säger hon:

Man kan tro på Gud och hjälpa de strejkande arbetarna, bedja och kämpa för en demokratisk regering. De kristna i Franska kvinnors förbund vill lära dem som ännu inte är där, att förstå att det inte är med atombomber eller med fängelser som man försvarar Guds sak. Enhet för freden, med respekt för vars och ens religion och åskådning, verklig djup enhet i handling, kvinnornas, mödrarnas enhet mot krigets orsaker, det är vårt förbund.»

och en med namn och adress — vid en inofficiell folkomröstning för freden. I Frankrike pågår en liknande verksamhet, vars slutresultat ännu inte är klart. I Köpenhamn kallade den danska sektionen av KDV till omröstning för freden på den internationella fredsdagen, den andra oktober. I deras appell heter det: Danmark använder 1 miljon om dagen till upprustning. Ni betalar kriget med skatt, med arbetslöshet, med stigande priser, med brist på barnavårdsinstitutioner, med dåliga skolor, med brist på vård för ensamma, sjuka, invalider och gamla — senare kanske med livet.

Sverige använder 3 miljoner om dagen till rustningar. Detta är penningar, som vi behöver till bostäder, till skolor, till daghem för småbarn, till sjukhus, till hem för gamla, till livets alla behov. Detta är penningar, som kastas bort. Intet försvar i världen kan numera rädda oss om ett världskrig skulle komma. »Det finns intet effektivt försvar mot atombomben». Vår enda räddning är att ansluta oss till fredens försvarare i alla länder.

ANDREA ANDREEN

FRED åt Grekland!

Representanter för Danmarks, Norges och Sveriges Greklandskommittéer möttes i december i Köpenhamn och överlade om den nuvarande situationen i Grekland. Vid detta möte gjordes följande uttalande:

Då nu inbördeskriget temporärt upphört, synes det oss att FN har ett lägligt tillfälle att hindra kriget, som är ett uppenbart hot mot världsfreden, att åter blossa upp.

Vi anse att FN kan avlägsna detta hot endast genom att använda sin prestige för att återställa demokrati och full politisk verksamhet bland det tappra grekiska folket. Och vi anse att förutsättningarna för demokrati och fri politisk verksamhet äro följande:

- Allmän amnesti för alla deltagare i inbördeskriget och för alla dem som av politiska skäl dömts till fängelse, till döden eller till koncentrationsläger.
- Fria val under FN:s överinseende efter en period av lugn i landet, under vilken flyktingar och politiska fångar kan återvända till sina hem och upphetsningen hinna lägga sig.
- Återställande av fackföreningarnas rättigheter.
- Upphävande av förbudet mot politisk verksamhet, vilket riktar sig mot vänsterpartierna och deras ledare.

Köpenhamn den 9 december 1949
för den svenska kommittén *Henry Peter Matthis*
för den norska kommittén *Kaare Hansen*
för den danska kommittén *J. A. Bundgård*

VÅRA SYSTRAR

jorden runt

Afrika

För tio månader sedan ägde ett ingripande rum som resulterade i att 32 medlemmar, varav 8 styrelsemedlemmar, av Afrikanska Demokratiska Unionen på Elfenbenskusten arresterades.

För närvarande sitter 700 afrikaner fängslade på godtyckliga grunder. De 8 ledarna för ADU har beslutat att hungerstrejka. Hela befolkningen på Elfenbenskusten står på deras sida. Den har organiserat bojkott mot importerade varor, och över hela landet äger möten och demonstrationer rum som protest mot den terror som kolonialherrarna utlöser mot den demokratiska organisationen. På uppmaning av ADU:s kvinnosektion har hundratal afrikanska kvinnor gått till fots de 40 kilometer som skiljer huvudstaden Abidjan från fängelset i Grand-Bassam och nu är det tusentals män och kvinnor som slagit läger kring fängelset, där de tåligt men beslutsamt väntar att släppas fram för att överlämna de petitioner som underskrivits av hela befolkningen.

Av en befolkning av 2.300.000 människor har ADU 800.000 medlemmar på Elfenbenskusten. Det är denna styrka som de franska kolonialisterna fruktar och det är därför de tillgriper arresteringar, även av kvinnor. Marie Kore kastades i fängelse med sitt lilla barn den 24 december. Hon är hustru till en av ledarna för ADU och själv en av ledarna, tillsammans med Odette Ekra, för ADU:s kvinnosektion.

Vi återger ett brev som dessa kvinnor låtit sända till KDV:

»När jag fick Ert brev blev jag så glad, det gav mig mod och ny kraft, skriver Marie Kore. Jag ger aldrig upp kampen. Men om jag bara kunde läsa! Kvinnorna kommer till mig och frågar varför min man inte släpps ur fängelset... Jag svarar dem att min man varken har stulit eller mördat, och att om han är i fängelset i Grand-Bassam är det för att han försvarat de andra.

Förut var vi inte så många, men nu har vi blivit det, och vi kvinnor har en egen sektion. Vi räknar på Er hjälp, vi är inte längre rädda. Ni skulle sett hur de misshandlade våra föräldrar, de slogs i kedjor och ibland hällde de ut kautschuken som de skördat över deras huvuden.»

Odette Ekra, vars man också är arresterad, skriver bl. a.:

»När ni kommer hit skall ni bli förvånad över kvinnornas arbete. Jag skall inte säga att vi gör några underverk, men för oss, afrikanska kvinnor, som inte varit vana vid detta slags arbete är det vackra resultat. Vi räknar säkert på våra systrar i Frankrike. Vi skall hålla ut. De svarta i Afrika är tåliga, men när de verkligen vill en sak kan ingenting hejda dem. Vi vill leva. Vi och våra män är unga, ingenting skall skrämma oss från att kämpa för livet. Ett ordspråk hos oss säger: »Man dör inte två gånger», och kolonialherrarna lär sig allt mer vad detta betyder.»

Brasilien

Ur ett brev från den brasilianska KDV-sektionen.

Vi vill bringa till Er kännedom de händelser som ägde rum i slutet av november i Rio de Janeiro i samband med ett möte, organiserat av Förbundet för försvar av de demokratiska rättigheterna.

Så snart mötet börjat — man hade fått vederbörligt tillstånd och även annonserat det — var mötesplatsen omringad av poliser. Mitt under den näst siste talarens — professor Helio Gomez — tal gick polisen till angrepp mot talarna och mötesdeltagarna. Många arresterades och dödades. Bland de döda är Zelia Magalhaes, en medlem av den demokratiska kvinnorörelsen i Brasilien. Hennes man, Aristeu Magalhaes, sårades när han ville försvara henne, han arresterades och fick inte vara hos henne när hon dog.

Det var förfärliga scener som utspelades, under våldsamma protester från de deltagande i mötet. Det var ett förberett död av polisen, som sköt blint från bilarna. Hela Rio de Janeiros befolkning är upprörd över dessa död. Mordet på Zelia Magalhaes har framkallat en våldsam indignation hos kvinnorna. Genom sin död har hon blivit för oss symbolen för kampen, hon dog som en hjältinna i öppen kamp mot polisen, för att försvara våra demokratiska rättigheter.

Argentina

De fascistiska myndigheterna i Perons Argentina har stängt den argentinska KDV-sektionens lokaler och lagt beslag på förbundets matriklar och övriga material. Den demokratiska ungdomen och Förbundet för de mänskliga rättigheterna har också fått sina lokaler stängda. En delegation av representanter för Internationella demokratiska juristunionen, DUV och KDV har till argentinska ambassaden i Paris överlämnat protester mot des-

VARFÖR ARBETAR JAG för internationell FÖRSTÅELSE OCH FRED?

När Överste A. W. Sheppard nyligen var i Sverige och talade om situationen i Grekland, bad »Vi Kvinnors» utgivare honom att för vår räkning besvara ovanstående fråga, icke minst med tanke på att han är en man som genom sitt fredsarbete gått miste om en förnämlig karriär. På hemväg till Australien sänder han oss följande svar.

»Det finns människor, som ägnar sitt liv åt att kämpa för fred, fastän de ej direkt upplevat krigets fruktansvärda fasa och förödelse. Sådana människor har en medfödd förmåga att känna djupt och bli hänförda, de är av naturen vidsynta och förstående nog för att fatta vad medlidande är och vad berättelsen om den barmhärtige samariten betyder. Men jag måste lära mig genom hård och bitter erfarenhet.

Från början var mitt liv — huvudsakligen i Australien — så kringskuret att jag inte blev en hel människovarelse och härutinnan var jag förmodligen ej olik människor i allmänhet. Senare fick jag möjlighet att resa och kom till insikt om människornas plikter mot varandra. Jag såg också vilken djup förnedring människors omänsklighet mot människor skapar på ömse sidor.

Sedan deltog jag under några år i krigets elände och meningslöshet; ett krig, som skapade fler problem än det löste, ehuru detta krig om något var rättfärdigt eller — för att uttrycka saken tydligare — var ett krig, som var nödvändigt för att råda bot på något, som var värre än krig. Det upprör mig alltså att tänka på den förstörelse och

sa oförsvarliga åtgärder mot demokratiska organisationer.

Den 6 december igångsatte kommitténs ordförande verkliga straffexpeditioner med motoriserade styrkor, mot de demokratiska organisationerna. Hans män trängde in i deras lokaler och lade beslag på allt material. Förbundet för de mänskliga rättigheterna berövades hela den juridiska dokumentation, som det samlat om de upprepade fallen av tortyr mot argentinska demokrater.

Denna ökning av förföljelsen mot de demokratiska organisationerna står helt i samklang med den plan som president Peron lade fram i sitt tal den 2 april och där han säger, att den inre oppositionen måste tystas ner för att, i händelse av krig, de folkliga rörelserna inte skall hindra Argentina att delta i det på USA:s sida, enligt de fördrag som Argentinas regering slutit med USA.

MARGIT LINDSTRÖM

den dårskap i vilken jag tog del. Vid slutet av kriget arbetade jag för UNRRA, hjälpte till att ta hand om tusentals flyktingar av olika nationalitet, religion och hudfärg och försökte skaffa livsmedel till det olyckliga grekiska folket. En sådan erfarenhet lär en mer om människoöden än tusen universitetskurser. Jag såg och försökte hjälpa de överlevande från de skamfläckar för mänskligheten, som heter Dachau, Bergen-Belsen och Oswiecim.

Och därpå — medan jag befann mig i en officiell position, som hindrade mig direkt syssla med Greklands politiska förhållanden — ställdes jag varje dag inför exempel på den fascismens kräftskada, för vars oimintetgörande världen skakats i grunden. Min tidigare erfarenhet och skolning hade övertygat mig om att fascism, var den än finns och hur man än försvarar den — eller försöker försvara den — alltid leder till ett och det samma. Den kan blott leda till krig och än större elände. Och det svåraste är att de män och kvinnor, som inlåter sig på denna fascism, långt ifrån alltid är fascisttyper själva, mycket ofta är de hyggliga människor, vilseledda av gangsters av Hitlers och hans medhjälparens typ. Sådana människor behöver hjälp mer än hat, både de och deras offer behöver internationell förståelse.

Under andra resor efter kriget har jag sett hur det gamla Europas folk vaknat. Jag har sett unga män och kvinnor i länder som Bulgarien, Ungern och Polen, vilka burits av en känsla av att ha förmått uträtta något, en känsla som andra nationer haft endast i krigstid. Jag har sett dem hänförda över att ha gjort nya skolhus färdiga, över att ha byggt nya vägar och järnvägar där det förut inte fanns ens en grusväg. Och i många länder har jag sett en ny anda väckas till liv, en anda för vilken antisemitism och förakt för de färgade raserna är lika främmande som kannibalism — det ger hopp om framtiden. Jag har sett verkningarna av att unga män och kvinnor, ja även gamla män och kvinnor, hellre stått framför arkebuseringsplutonen än förnekat sin tro på den grekiska demokratiens framtid. Sådana upplevelser blir en inspiration.

Å andra sidan har jag under resor i andra länder mött män och kvinnor som till den grad saknar framtidstro att de alltså anser att samhällsliga och politiska problem kan lösas genom våld. Alla människor av god vilja måste ena sig för att visa dessa militarister att de har orätt.

Så har jag som en enskild människa tagit upp kampen för världsfred och samförstånd på grund av vad jag sett och vad jag varit, icke på ett negativt sätt utan i förhoppning om att kunna bidra till att skapa en enad värld. Detta är ingen lätt väg för den tvingar en att erkänna fel hos extremisterna på båda sidor och det i sin tur leder ofelbart till att man får sina törnar från bägge håll, men det är en väg, som man är nöjd med, man möter så många bra människor på den.»

A. W. SHEPPARD

RÅDSMÖTET I MOSKVA

En utförlig redogörelse för rådsmötets förhandlingar kommer att lämnas vid SKV:s förbundsmöte den 5 februari 1950. De rapporter i olika frågor, som föredrogs vid rådsmötet, blir då i sina huvuddrag refererade. Här nedan återges de rekommendationer och beslut, som finnas i de vid rådsmötet fattade resolutionerna.

Frågan om KDV:s och dess nationella sektioners kamp för freden.

För att utveckla KDV:s aktivitet i kampen för freden rekommenderar rådet de nationella organisationerna:

1) a t t som sin väsentliga uppgift betrakta arbetet för att utvidga kampen för freden och göra den ännu mera aktiv;

a t t i detta syfte aktivt delta i de masskampanjer som föreslås av den permanenta världsfreds-

kommittén för att få slut på krigen i Grekland, Viet-Nam, Indonesien och Malacka, för att omedelbart uppnå minskning av rustningarna, förbud av atomvapnet och upprättandet av en fredspakt mellan stormakterna;

2) a t t i bredaste omfattning utnyttja alla former för fredskamp: demonstrationer, omröstning för freden, möten, petitioner till regeringarna, samtal med enskilda kvinnor o. s. v. Att aktivt delta i sammankallandet av nationella och lokala kongresser och konferenser för fredens försvar, arbeta i de nationella och lokala fredskommittéerna och ta initiativ till fredskommittéer i städerna och på landsbygden, inom företag och institutioner;

3) a t t arbeta för att göra alla kvinnor till aktiva deltagare i fredskampen; och att i detta syfte taga fasta på de nationella särdragen i varje land till stöd för den demokratiska kvinnorörelsens allmänna uppgifter;

4) KDV:s exekutivkommitté och sekretariat lik-
som de nationella organisationerna måste ägna sär-
skild uppmärksamhet åt frågan om att organisa-
toriskt stärka rörelsen och öka sina led genom att
regelbundet sammankalla kongresser, exekutivmö-
ten och förbundsmöten med rapporter från de le-
dande organen och de lokala organisationerna; ska-
pa ett brett nät av grundorganisationer och sam-
mankalla konferenser för att utbyta erfarenheter;
utöka kretsen av aktiva kvinnor och utföra ett sys-
tematiskt arbete bland dem samt regelbundet infor-
mera lokalorganisationerna om KDV:s verksamhet
och de uppgifter, som ställs för de nationella orga-
nisationerna.

5) De nationella organisationerna i USA, Eng-
land, Sverige, Norge, Danmark och Kanada bör
gå in för att bli stora organisationer; i detta syfte
uppmannas de att förbereda och sammankalla natio-
nella kongresser under år 1950.

6) Världsförbundet och dess nationella sektioner
måste på allt sätt hjälpa Asiens och Afrikas kvin-
nor i deras rättfärdiga kamp för nationellt obero-
ende, delta aktivt i den förestående konferensen
för Asiens kvinnor, på bredast möjliga sätt popu-
larisera resultaten av denna konferens och medver-
ka till att dess beslut blir genomförda.

7) Ge effektiv materiell och moralisk hjälp till
de avrättades, fängslades och deporterades familjer
och till de kämpande kvinnorna i Grekland, Spanien
och alla förtryckta länder.

8) Vår federations utveckling har kommit reak-
tionen att inse betydelsen och vidden av kvinnornas
deltagande i freds-rörelsen; därför försöker den att
i syfte att bedraga kvinnorna, blåsa liv i döende
organisationer eller att skapa nya, sådana som ma-
dame Perons organisation i Argentina.

9) Det är nödvändigt att klart och outtröttligt
avslöja den aktivitet som de reaktionära kvinno-
organisationerna bedriver. De nationella sektionerna
rekommenderas att samarbeta med de kvinnoorga-
nisationer, som verkligen vill arbete för fred.

10) Rådsmötet anser att representanterna för
Jugoslaviska kvinnofronten inte uttrycker de jugo-
slaviska kvinnornas verkliga intressen, ty de tilläm-
par den politik som genomföres av Tito och
hans anhängare, vilka gått över till de impe-
rialistiska krigsanstiftarnas läger. Rådet godkänner
exekutivkommitténs beslut att utesluta represen-
tanterna för Jugoslaviska kvinnofronten ur KDV:s
ledande organ. Rådet anser det oundgängligen nöd-
vändigt att jugoslaviska kvinnor, som i illegalitet
under titodiktaturen och i landsflykt förblivit de-
mokratins och fredens läger trogna och fortsätter
kampen för KDV:s mål, deltar i KDV:s ledande
organ. Rådet uppdrager åt sekretariatet att upp-
rätta kontakt med dessa och framföra förslag till
exekutivkommittén.

11) Rådet riktar de nationella organisationernas
uppmärksamhet på nödvändigheten av att inför den

växande ekonomiska krisen och kapitalets öppna
offensiv mot arbetarnas levnadsstandard allt inti-
mare förbinda kampen för freden med kampen för
arbetarnas ekonomiska rättigheter, aktivt under-
stödjande arbetarnas krav på löneökning, prissänkning,
bättre arbetsförhållanden och minskning av militär-
utgifterna.

12) För att säkerställa samarbetet mellan alla fre-
dens försvarare uppmannas de nationella organisa-
tionerna att arbeta i intim kontakt med andra de-
mokratiska organisationer: fackföreningar, ung-
domsorganisationer, organisationer och enskilda
företrädare för vetenskap och kultur.

KDV:s råd uppmannar de nationella organisatio-
nerna att ännu mera stärka enheten i sina led i
kampen för fred och trygghet.

Låt oss kämpa med djärvhets och beslutsamhet för
fredens seger i hela världen!

Frågan om försvarande av kvinnornas ekono- miska rättigheter sedd i samband med växande fattigdom och arbetslöshet i kapitalistiska länder.

Den internationella situationen kräver att KDV
och dess nationella organisationer utvecklar en
ännu större aktivitet än hittills.

1) Med tanke på den ekonomiska kris, som är
förestående, uppmannar rådet alla nationella organi-
sationer att ännu mera effektivt mobilisera kvin-
norna till försvar för sina ekonomiska rättigheter
och till kamp mot fattigdom och arbetslöshet.

2) Rådet rekommenderar de nationella organisa-
tionerna ett intimt samarbete med fackföreningar
och andra progressiva sammanslutningar i och för
genomförande av effektiva åtgärder syftande till
höjning av arbetarnas levnadsstandard. De bör
kräva av sina regeringar:

a) Upphävande av arbetarfientliga lagar, avstå-
ende från lönestopp, lönehöjning i förhållande till
prisstegringen så att arbetarna och deras familjer
tillförsäkras en minimilevnadsstandard, hjälp till
stora familjer;

b) sänkning av militärutgifter och ökning av an-
slag avsedda för det arbetande folkets sociala och
kulturella behov, för byggande av skolor, sjukhus,
daghem för småbarn och spädbarn och för skapande
av klubblokaler, bibliotek och läsrum;

c) förverkligande av kravet på rätt till arbete,
avskaffande av arbetslöshet, vidtagande av åtgär-
der, så att alla kvinnor få möjlighet till sysselsätt-
ning;

d) införande av samma lön för samma arbete;

e) beviljande åt kvinnor enligt samma grunder
som åt män av understöd motsvarande minimilev-
nadsstandard i alla de fall då inkomst av arbete
bortfaller (arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga,
ålderdom);

MARIE-CLAUDE VAILLANT-COUTURIER, KDV:s generalsekreterare. Hon deltog i den franska motståndsrörelsen och fördes av tyskarna till Rawensbrück där hon fick det nummer inbränt på armen som hon ännu bär »för att aldrig glömma». Nu är hon deputerad till franska nationalförsamlingen, där hon kämpar för de franska kvinnornas sak och för slut på de franska kolonialherrarnas krig mot Viet-Nam, samtidigt som hon i KDV:s tjänst aldrig förtröttas att arbeta för freden och väcka kvinnornas solidaritet. »Det är denna enhet som oupphörligt växer i vårt land och över hela världen, som gör oss så starka. Det är den som skall hejda krigsanstiftarna.»

f) införande i kollektivavtalsuppgörelser av bestämmelser, som förbättrar kvinnornas ekonomiska ställning; övervakning av kollektivavtalsuppgörelser; arbetarskyddslagstiftning innefattande skydd för mödrar och barn; avlönad moderskapsledighet; förbud mot nattarbete för havande kvinnor och förbud mot deras användande i skadligt eller tungt arbete; kortare arbetstid för ammande mödrar med ledig tid för amning; hälsokontroll för kvinnor i produktionen och effektiv läkarvård; förbud mot barnarbete. Fackföreningarnas kamp för kollektiv-

avtal och sociallagstiftning, där dessa ej finns, måste stödjas.

3) Rådet understryker vikten av att de nationella organisationerna ständigt påvisar hur Marshallplanen förstör Marshall-ländernas ekonomi, likaledes att de avslöjar andra regionala pakter och överenskommelser, som av imperialistiska länder påtvingats beroende stater.

4) Rådet betonar att de nationella organisationerna måste avslöja det anglo-amerikanska blockets spel med koloniala och halvkoloniala länder såsom varande ett försök att finna en utväg ur krisen. Samtidigt måste man avslöja den reaktionära roll, som spelas av nationella marionettregeringar, vilka i dag ägnar sig åt det bedrägliga företaget att tillsammans med de utländska imperialisterna exploatera miljoner människor.

5) Rådet uppmanar de nationella organisationerna att i största utsträckning begagna sig av den erfarenhet, som redan vunnits under kvinnornas strid för ekonomiska krav, användande olika metoder beroende på situationen i varje fall, petitioner till regeringen; uppgörande av lagförslag till skydd för kvinnornas rättigheter och engagerande av allmänna opinionen till stöd för dessa lagförslag; protestkampanjer mot förtryck av kvinnor; deltagande i arbetardemonstrationer; organisering av kvinnodemonstrationer; bildande av aktionskommittéer; anföranden i riksdagen; deltagande i strejker och stöd åt de strejkande och deras familjer; protest mot stängning av fabriker. Alla dessa arbetsformer möjliggör ett utsträckande av verksamheten till att direkt beröra kvinnorna vid industriföretagen.

Man måste komma ihåg att den förestående ekonomiska krisen och de reaktionära krafternas offensiv mot arbetarnas levnadsstandard medför ett ständigt ökat tryck på bönderna, medför att de ofta måste sälja sin jord och att en reserv av arbetslösa bildas. Det är nödvändigt att de nationella organisationerna förstärker sin verksamhet på landet bland kvinnor, som är bönder eller lantarbetare, försvarar deras ekonomiska rättigheter och värvar landsbygdens kvinnor för arbetarnas gemensamma strid mot fattigdom och reaktion.

6) Rådet uppmanar de nationella organisationerna att oavbrutet avslöja den roll, som spelas av vissa fackförenings- och kvinnoorganisationsledare, vilka understödjer angrepp mot det arbetande folkets levnadsstandard och söker splittra dess enade front i kampen för ekonomiska rättigheter.

7) Rådet ogillar på det högsta den anglo-amerikanska majoritetens hållning inom Kvinnorådet av FN:s ekonomiska och sociala råd, vilken har förhindrat en gynnsam lösning av frågan om lika lön för män och kvinnor.

8) Rådet ger i uppdrag åt Exekutivkommittén och åt KDV:s sekretariat:

a) att etablera nära kontakt med den internationella fackföreningsorganisationen och stödja dess åtgärder till försvar för det arbetande folkets ekonomiska intressen;

b) att ge större offentlighet åt kvinnornas erfarenheter i striden för ekonomiska rättigheter och att för detta ändamål ge ut en småskrift angående kvinnornas ekonomiska ställning i kapitalistiska länder och deras strid för sina rättigheter, ge ut särskilda bulletiner, sammanställa radioprogram och filmer över detta ämne;

c) att framlägga för FN data angående kvinnornas försämrade levnadsvillkor i samband med den växande ekonomiska krisen och att kräva åtgärder till skydd för kvinnornas rättigheter.

Frågan om den demokratiska kvinnopressen och dess uppgifter.

Rådet beslutar:

1) Uppmana alla sektioner att utarbeta planer och vidtaga åtgärder så att kvinnornas tidningar kan bli kamporgan, som verkligen gör organiserad propaganda för den demokratiska kvinnorörelsen. Dessa åtgärder bör inriktas på följande uppgifter:

a) kämpa ännu aktivare och hängivnare för fredens sak, mot fredens fiender — modigt och outtröttligt, dag för dag, avslöja Marshallplanens och Atlantpaktens aggressiva syften; kämpa med energi och fasthet mot den upprustning, som bedrivs i USA och England; kämpa för förbud mot atomvapnet och andra massförintelsevapen; utveckla en bred kampanj för att FN undertecknar fredspakten.

b) Objektivt och ärligt sprida upplysning om den konsekventa fredspolitik, som Sovjetunionen för; berätta sanningen om sovjetmänniskornas liv, avslöja lögnerna, förtalet och bedrägeriet, som krigsanstifterna använder för att hindra de stora kvinnomassorna från att lära känna denna stora sanning.

I varje kapitalistiskt land avslöja den regering, de partier, de organisationer och enskilda, som gör sig till den amerikanska imperialismens medbrottslingar.

c) Systematiskt sprida kunskap om de ekonomiska och kulturella framstegen i folkdemokratierna och Folkrepubliken Kina och Nord-Korea, vilka börjat bygga ett nytt samhällsliv.

d) Understödja kvinnornas nationella frihetskampanj i de koloniala och förtryckta länderna, kämpa mot rasdiskriminering, mot alla omänskliga fascistiska teorier, kräva omedelbart tillbakadragande av trupperna ur Viet-Nam, Indonesien, Burma, Malacka och föra en beslutsam kamp mot den fascistiska terrorn i Grekland och Spanien.

e) Förstärka kampen mot den splittringsverksamhet, som bedrivs av de reaktionära kvinnoorganisationerna och avslöja den reaktionära kvinnopressens strävan att vända kvinnornas uppmärksamhet bort från kampen för freden och demokratin.

f) Kämpa ännu mer energiskt för kvinnornas likaberättigande i de kapitalistiska länderna och för höjning av deras levnadsstandard genom att organisera dem till kamp mot den offensiv, som reaktio-

nen leder mot kvinnornas rättigheter, mot arbetarklassens och alla arbetandes levnadsstandard.

g) Kämpa ännu mer beslutsamt för att förbättra barnens läge, kräva förbud mot barnarbete och säkerställande av undervisning för alla arbetandes barn samt ge ut mer sådan material som kan hjälpa kvinnorna att fostra sina barn i demokratisk anda.

2) Göra KDV:s bulletin till ett kämpande politiskt organ, som publicerar analyser av den demokratiska internationella kvinnorörelsens aktivitet i dess helhet och av sektionernas verksamhet och som ställer sig nya uppgifter och nya problem.

Öka format och upplaga på KDV:s bulletin, som nu utkommer på franska, engelska, ryska och spanska, samt även ge ut den på kinesiska.

3) Öka format och upplaga på de kvinnotidningar som sektionerna utger och göra det till en plikt för varje sektion att äga sin egen tidning. Rådet rekommenderar sektionerna att överallt där detta är möjligt, skapa tidningar av olika typ — även om de blir anspråkslösa — avsedda för de viktigaste kvinnogrupperna.

4) Rekommendera sektionerna, i synnerhet dem som ännu inte har någon tidning, att så långt möjligt utnyttja den progressiva pressen i sina resp. länder för att verka för kvinnornas fredskamp, för försvaret av kvinnornas ekonomiska och politiska rättigheter och för bättre förhållanden för barnen.

5) Rådet rekommenderar KDV:s sekretariat och de nationella sektionerna att förutom de regelbundna tidningarna, systematiskt utge böcker och skrifter, som populariserar den internationella kvinnorörelsens mål och uppgifter.

En internationell barnens dag.

När KDV instiftar en internationell barnens dag är ändamålet och avsikten därmed att överallt hävda rätt till liv, rätt till hälsa, rätt till uppfostran för alla världens barn.

Från och med nu bör alla våra nationella sektioner grundligt studera de brännande problemen för barnen i deras länder, nationella och lokala. De bör framlägga förslag till problemens lösning och väcka intresse för dessa förslag bland alla kvinnor och hos folket i allmänhet så att hela landet står bakom dem på den internationella barnens dag.

Alla bör göra allt vad som står i deras makt för att fira denna dag och göra den till en glädjefylld dag för alla barn i varje stad och by — dock må vi icke i vår glädje glömma solidariteten med kolonialländernas barn eller med dem som lider genom krig i Grekland, i Viet-Nam, i Indonesien och genom fascism i Spanien.

Efter noggrant övervägande har sekretariatet föreslagit rådet att bestämma den första juni såsom datum för internationella barnens dag.

Vår tidning 1950

»Vi Kvinnor i Demokratiskt Världsförbund» började sin tillvaro som föreningsmeddelande år 1947. Den växte till en tidning år 1949. Tidningen ökar nu sitt format och skall utkomma med flera nummer per år än tidigare. Denna utveckling visar att vi icke förlorat modet. Tvärtom. Under de år som gått har vi alla i Svenska Kvinnors Vänsterförbund känt att en arbetande förening behöver en tidning likaväl som ett rum behöver dörrar och fönster. Vi måste ha denna möjlighet att utbyta erfarenheter, att ge varandra råd och upplysningar, att tala om arbetsuppgifter och om uppnådda resultat.

Men vi menar att »Vi Kvinnor i Demokratiskt Världsförbund» kan och bör betyda något mer än en budkavle mellan oss i Vänsterförbundet. Vi anser att envar, som önskar kontakt med kvinnor i

alla världens länder, bör läsa vår tidning. Genom att vi tillhör KDV får vi ständigt meddelanden om kvinnornas svårigheter, strävanden och framgångar i alla världsdelar under deras kamp för medborgerliga rättigheter, för barnens hälsa, för nationellt oberoende och först och sist för fred. Ingen annan tidning på svenskt språk har samma förutsättningar som »Vi Kvinnor» att berätta om dessa ting. Tänk blott på Asiens kvinnor i denna stund! Det som sker bland dem är i sanning epokgörande i världens historia. Vem har råd att vara okunnig om det stora som sker bland kvinnorna i världen? Vi kan berätta om detta och vi ämnar göra det. Läs därför vår tidning och fatta mod. Kvinnor över hela världen ha börjat ena sig. Vi som arbetar för fred har »oerhörda krafter på vår sida».

ANDREA ANDREEN

Utgivare

ELSA SVARTENGREN VALBORG SVENSSON

Redaktionskommitté

VI KVINNOR

i demokratiskt världsförbund

utkommer fr. o. m. 1950 med 9 nummer om året samt kostar 2:50 per år, lösnummer 35 öre. Prenumerationsblankett för 1950 medföljer detta nummer.

Postgiro 513 23

SVENSKA KVINNORS VÄNSTERFÖRBUND,
H A G A L U N D

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

UR INNEHÅLLET:

	Sid.	★
Ada Nilsson: Kina	2	★
G. Tegen: Sonja Kovalevsky	3	★
S. Fredholm: Kväkarna och freden .	5	★
Gerda Nilsson: Barnens hälsa	6	★
Andrea Andreen: Fredsvilja omsatt i handling	8	★
Rådsmötet i Moskva	12	★

Värva prenumeranter för vår tidning

Öka lösnummerförsäljningen av "Vi kvinnor"!

Det framgår av de i detta nummer publicerade resolutionerna från KDV:s senaste rådsmöte, att frågan om den demokratiska kvinnopressen intog en mycket stor plats på mötets dagordning. Rådet rekommenderade de nationella sektionerna att bygga ut och förbättra sin press och öka dess spridning.

Redan före rådsmötet beslutade SKV:s ledning att från och med årsskiftet utge »Vi Kvinnor» med 9 nummer per år i stället för de tidigare 6 och att utöka tidningens format.

Detta beslut innebär självklart att prenumerationsavgiften och lösnummerpriset måste höjas. Årsprenumeration kostar nu kr. 2:50 och lösnummerpriset är 35 öre. Lösnummer redovisas med 30 öre, vilket innebär att återförsäljarna erhåller 5 öre i provision på varje försäldt exemplar.

Vi hoppas innerligt att den förbättring av vår tidning, som möjliggöres genom det utökade formatet, skall resultera i en avsevärt höjd upplaga. Men inga resultat uppnås utan ansträngningar.

Låt oss därför samfällt hjälpas åt att värva prenumeranter till vår tidning! Skaffa nya läsare genom en systematisk lösnummerförsäljning! Det är praktiskt arbete i fredens tjänst och det är ett arbete som ger resultat.